

Zastupitelstvo obce/města

určeno k projednání

zasláno všem obcím/městům v ČR

Váš dopis značky / ze dne:
Naše značka: 2017/ICP-669

Místo a datum: Praha; 17.1.2018

Věc: Informace k riziku navýšení nákladů za odpadové hospodářství obcí/měst – určeno k projednání na zastupitelstvu obce/města (případně z časových důvodů i v radě města, či k vyjádření starosty obce)

My, níže podepsaní,
Česká asociace odpadového hospodářství,
Spolek veřejně prospěšných služeb,
Sdružení komunálních služeb,

si vás tímto dopisem, jakožto oborové svazy ze sektoru odpadového hospodářství, zajišťující svými členy cca 90% služeb nakládání s odpady pro obce a města v ČR, dovoluujeme **informovat o neveřejně připravované účelové změně zákona o odpadech, která má být nesystémově schválena, nikoli jako vládní návrh, ale jako poslanecký pozměňovací návrh zákona o odpadech.** Bez možnosti otevřeného veřejného připomínkování, bez jakékoli analýzy dopadů na obce a města, bez možnosti vypořádání připomínek, apod. Přitom do konce tohoto roku má ministerstvo životního prostředí předložit, dle legislativního plánu vlády, zcela nový zákon o odpadech respektující nové směrnice z evropského balíčku oběhového hospodářství, který plně podporujeme.

Základním bodem účelového poslaneckého pozměňovacího návrhu je opakovaně prosazované razantní zdražení skládkovacích poplatků, jejichž plátcí jsou obce a města. Důvodem je zájem na vytvoření ekonomického prostoru pro výstavbu nových nákladných spaloven odpadů. To však veřejně sdělováno není, protože to je obtížně obhajitelné. Namísto toho je za důvod účelově označována potřeba rychlého zákazu skládkování v ČR. A to k roku 2024, s odkazem na Evropskou unii. V rozporu s tím legislativa Evropské unie žádný takový zákaz nezná. Navrhuje pouze omezení skládkování komunálních odpadů na 10% k roku 2030 (případně 2035), s čímž zcela souhlasíme, neboť to může být funkční řešení s akceptovatelnými náklady pro obce a města.

Zbytečné zdražení bylo již opakovaně odmítnuto jak ve sněmovně, tak ve vládě

Navrhované čtyřnásobné zdražení bylo naposledy odmítnuto ve vládním návrhu zákona o odpadech, když ani na počtvrté **neprošlo Legislativní radou vlády ČR.** Jedním z hlavních důvodů byla **absence dostatečné analýzy ekonomických dopadů na obce a města a analýzy nezbytnosti navrhovaného zdražení.** V příloze č. 2 je uvedeno **stanovisko Komise pro hodnocení dopadů Legislativní rady vlády.** Podstatný je závěr materiálu, kde se jednoznačně uvádí: „*že, zákon ukládá celou řadu povinností, které budou mít rozsáhlé finanční dopady pro rozsáhlé skupiny dotčených subjektů, dopady však nejsou mnohdy vůbec vyčísleny, nebo jsou vyčísleny nedostatečně...komise považuje za nepřijatelné, aby byly ukládány konkrétní povinnosti se značnými náklady rozsáhlým skupinám obyvatel, aniž by byly přínosy dostatečně vysvětleny, podpořeny argumenty a doloženy alespoň na příkladech.*“ **Základní skutečností je, že hlavní dopady zdražení zatíží obce a města, jakožto původce komunálních odpadů.** Na konci roku 2016 se odmítavým způsobem postavilo proti ministerstvem navrhovanému zásadnímu zdražení a dalším bodům více než 800 obcí a měst formou petice.

Podporujeme evropské cíle k omezení skládkování

Evropská unie navrhuje omezení skládkování komunálních odpadů na 10% k roku 2030 (případně 2035). To je racionální a pozitivní přístup, který je třeba podpořit. Skládkování je skutečně třeba omezit. **Obce a města ve spolupráci s odpadovými firmami dlouhodobě snižují množství odpadů ukládaných na skládky** (viz příloha č. 3). Od roku 2009 nenarůstala výše zákonného poplatku za skládkování. I přes to se v ČR podařilo každoročně redukovat množství skládkovaných komunálních odpadů z původních 64% (2009) na současných 45% (2016), data MŽP. Za sedm let postupné snížení o 19%. V absolutní hodnotě je to odklon více než 1 milionu tun odpadů ze skládek do jiných technologií, **bez potřeby dodatečného daňového zatížení obcí a měst**, jakožto původců odpadů. Ve vztahu k evropskému cíli k omezení skládkování (10% v roce 2030, či 2035) máme tedy 12, resp. 17 let na další potřebné postupné snížení, dle ambicí a legislativy Evropské unie.

Firmy měst a obcí i firmy privátní mají shodu na postoji k navrhovanému zbytečnému zdražení

Česká asociace odpadového hospodářství (ČAOH) spolu s dalšími svazy sdružujícími zejména městské a obecní komunální a odpadové firmy, jako Spolek veřejně prospěšných služeb (SVPS) a Sdružení komunálních služeb (SKS), **plně podporují myšlenky evropského balíčku k oběhovému hospodářství**. Ten klade důraz zejména na třídění, úpravu, recyklaci a další využívání odpadů. Shora uvedená uskupení tvoří prakticky celý trh odpadového hospodářství v podmnožině komunálních odpadů. Právě zde sdružené firmy, ve spolupráci s městy a s obcemi, budou ti hlavní, kdož budou v rámci ČR dopomáhat k naplňování evropských odpadových cílů (65% recyklace komunálních odpadů v roce 2030/35 a omezení skládkování na 10%). Naše doporučení pro další vhodný vývoj odpadového hospodářství jsou uvedena v příloze č. 4. Chceme, aby evropské myšlenky byly do české legislativy prosazeny standardní cestou, jako vyvážený vládní návrh, který bude plně respektovat intence evropských odpadových cílů a nebude podléhat ekonomickým tlakům investorů nejnákladnějších technologií. **Takový návrh nového zákona o odpadech by měl být připravován po schválení nových evropských odpadových směrnic, jejichž schválení se předpokládá v první půli roku 2018. Vládní návrh by dle našeho názoru měl být připravován se zásadním důrazem na připomínky obcí a měst, které v případě komunálních odpadů většinou systém platí.**

Hrozící lobbistická změna zákona

Připravuje se však něco zcela jiného. „**Druhá fotovoltaika**“ – nejprve lobbistická změna zákona s cílem **citelného zdražení a umožnění realizace jinak ekonomicky nereálných technologií s přenesením budoucích nákladů, v tomto případě především na obce (občany)**. V příloze vám pro informaci zasíláme zmiňovaný účelový pozměňovací návrh, na němž se podíleli prosazovatelé nových spaloven neupravených směsných komunálních odpadů – viz příloha č. 1. Prosazení takto problematického účelového návrhu je pro jeho navrhovatele silnou prioritou a lze proto očekávat, že veřejně může být podporován i řadou silných organizací hájících ekonomické zájmy byznysu. Velmi podivné, i když k potřebnému prosazení účelné by bylo, když by se k návrhu připojily i organizace sdružující veřejnoprávní entity, např. obce. I to je možné. Konečný text návrhu může být ještě v drobnostech upraven. Základním cílem, který však v novele s jistotou bude, je finální částka poplatku ve výši cca **2000 Kč ze současných 500 Kč** (viz příloha č. 1 - tabulka v materiálu), **kteřá je nezbytná pro realizaci nejnákladnější technologie - spaloven**. Třídění a recyklace, doporučovaná ze strany EU, takové navýšení nepotřebuje. Odpadové svazy souhlasí s určitým navýšením poplatku, avšak na úroveň sociálně únosnou, vzešlou z ekonomické analýzy. Objektivní analýzy nezbytnosti navýšení, vedoucí k cíli odklonu odpadů ze skládek, v termínu stanoveném v evropské legislativě.

Zde je naše stanovisko k podobným nesystémovým a účelovým návrhům – „*Nepodporujeme tento ani podobné pozměňovací návrhy, či novely a jednoznačně nedoporučujeme prosazování takto klíčových změn OH cestou poslaneckých iniciativ. Je to zcela netransparentní, není zde možnost odborné diskuze a zcela zde absentuje jakékoli vyčíslení dopadů podobných návrhů na původce odpadů, obce a občany. Doporučujeme měnit legislativu OH dle evropského směřování, tedy dle finálního znění balíčku k oběhovému hospodářství. Podobně jako to v médiích doporučovaly obce, či obecní svazy cca před ¼ rokem. Případné změny odpadové legislativy tohoto zásadního charakteru by měly být obsaženy v novém zákoně o odpadech, který musí mít formu standardní vládní předlohy, včetně připomínkových řízení, hodnocení dopadů, apod. Budeme se aktivně snažit komunikovat nevhodnost změny ZOO takovýmito účelovými cestami.*“

Shora uvedené subjekty zastupující naprostou většinu odpadového sektoru v podmnožině komunálních odpadů, a to jak firem obcí a měst, tak firem privátních, žádají o projednání této informace na zastupitelstvu vaší obce/města. Projednání se zaměřením zejména na rizika související s potřebou významného

navýšení nákladů vaší obce/města na odpadové hospodářství v případě, že by byl přijat návrh obsahující násobné zdražení poplatků v příložené, či upravené podobě, jakékoli účelové novely zákona o odpadech.

Návrh usnesení zastupitelstva

V tomto směru si dovoluujeme navrhnout usnesení zastupitelstva k podobným aktivitám:

Zastupitelstvo projednalo informaci o riziku navýšení nákladů obce/města na odpadové hospodářství, v případě prosazení účelové nevládní novely zákona o odpadech obsahující násobné zdražení skládkovacích poplatků. Zastupitelstvo obce/města nesouhlasí s podobnými novelizacemi zákona o odpadech, které mají dopad na náklady obce a jejich obyvatel v oblasti odpadového hospodářství. Zastupitelstvo zastává názor, že nové nastavení odpadové legislativy by mělo být provedeno formou vládního návrhu zákona o odpadech připraveného po schválení nových evropských odpadových směrnic a v úzké spolupráci s obcemi a městy. ČR by neměla přijímat povinnosti nad rámec evropského nastavení odpadového hospodářství. Zastupitelstvo vyzývá Svaz měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv ČR, aby efektivně čelily podobným účelovým snahám, které obce vystavují zřejmému riziku potřeby navýšení nákladů na odpadové hospodářství.

Závěrem tohoto dopisu bychom si vás dovolili požádat o zaslání výsledku projednání této informace na zastupitelstvu vaší obce/města na adresu České asociace odpadového hospodářství, Pod pekárny 157/3, 190 00 Praha 9, nebo emailem na kralova@caoh.cz, nebo do datové schránky ČAOH - n68uy4p.

S pozdravem.

.....

Ing. Petr Havelka

Česká asociace odpadového hospodářství

TECHNICKÉ SLUŽBY VM S.R.O.
KARLOV 1398/54
594 01 VELKÉ MEZIŘÍČÍ
DIČ: CZ25509659 ①

.....

Ing. Jaroslav Mynář

Spolek veřejně prospěšných služeb

.....

Bohumil Rataj

Sdružení komunálních služeb

Příloha:

1. Účelový pozměňovací návrh zákona o odpadech, připravený k podání jako poslanecký návrh (*pracovní verze*)
2. Stanovisko Komise pro hodnocení dopadů nové legislativy Legislativní rady vlády k dříve předloženému vládnímu návrhu nového zákona o odpadech, obsahujícího podobné násobné zdražení poplatků
3. Vývoj skládkování odpadů v ČR dle dat MŽP
4. Základní cíle výše podepsaných svazů pro budoucí odpadové hospodářství v ČR